

Klimagasmålinger

Benita Hyldgaard

Specialkonsulent

Planter&Miljø – Klima&Jord

12. Maj 2022

Tværfagligt team: Ofte samarbejde med de øvrige afdelinger

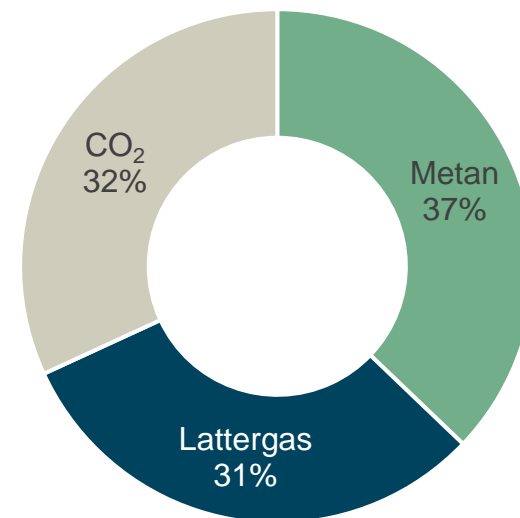
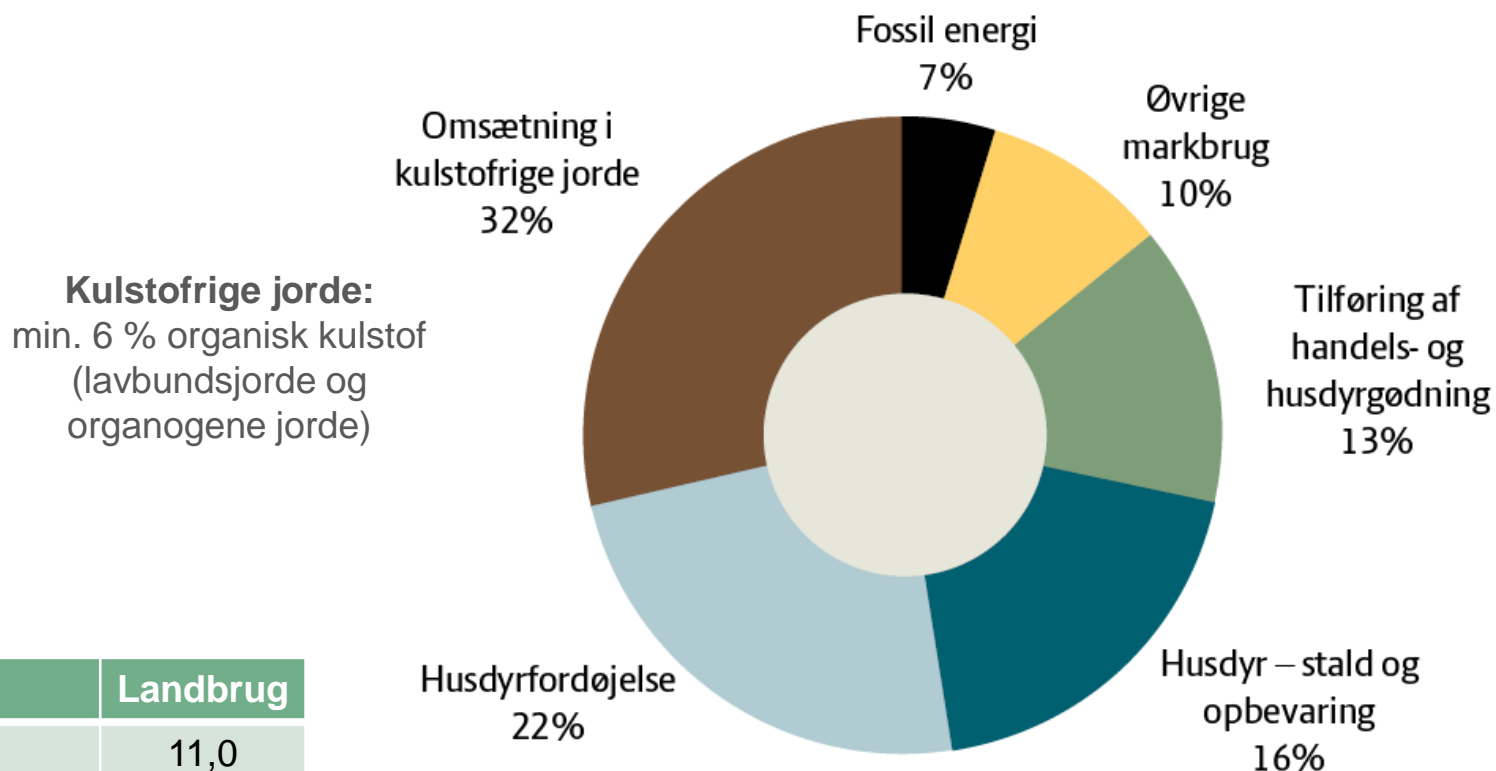
STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES
INNOVATION

Hvor kommer landbrugets udledninger fra?

NATIONALE UDLEDNINGER AF KLIMAGASSER

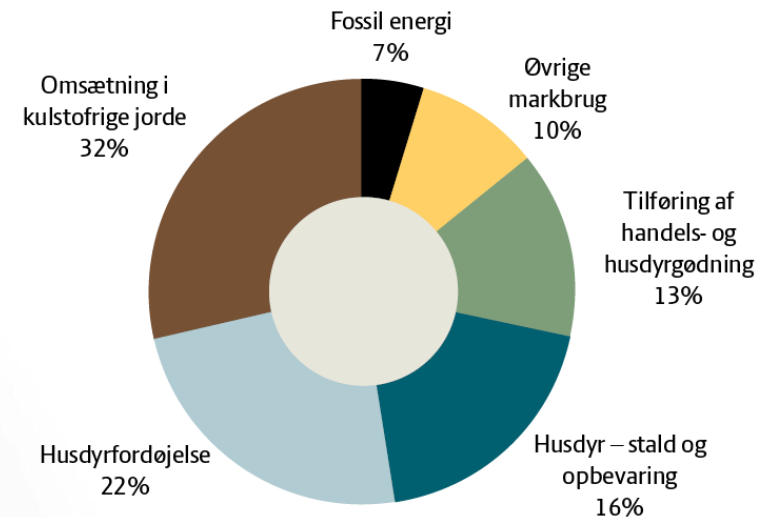
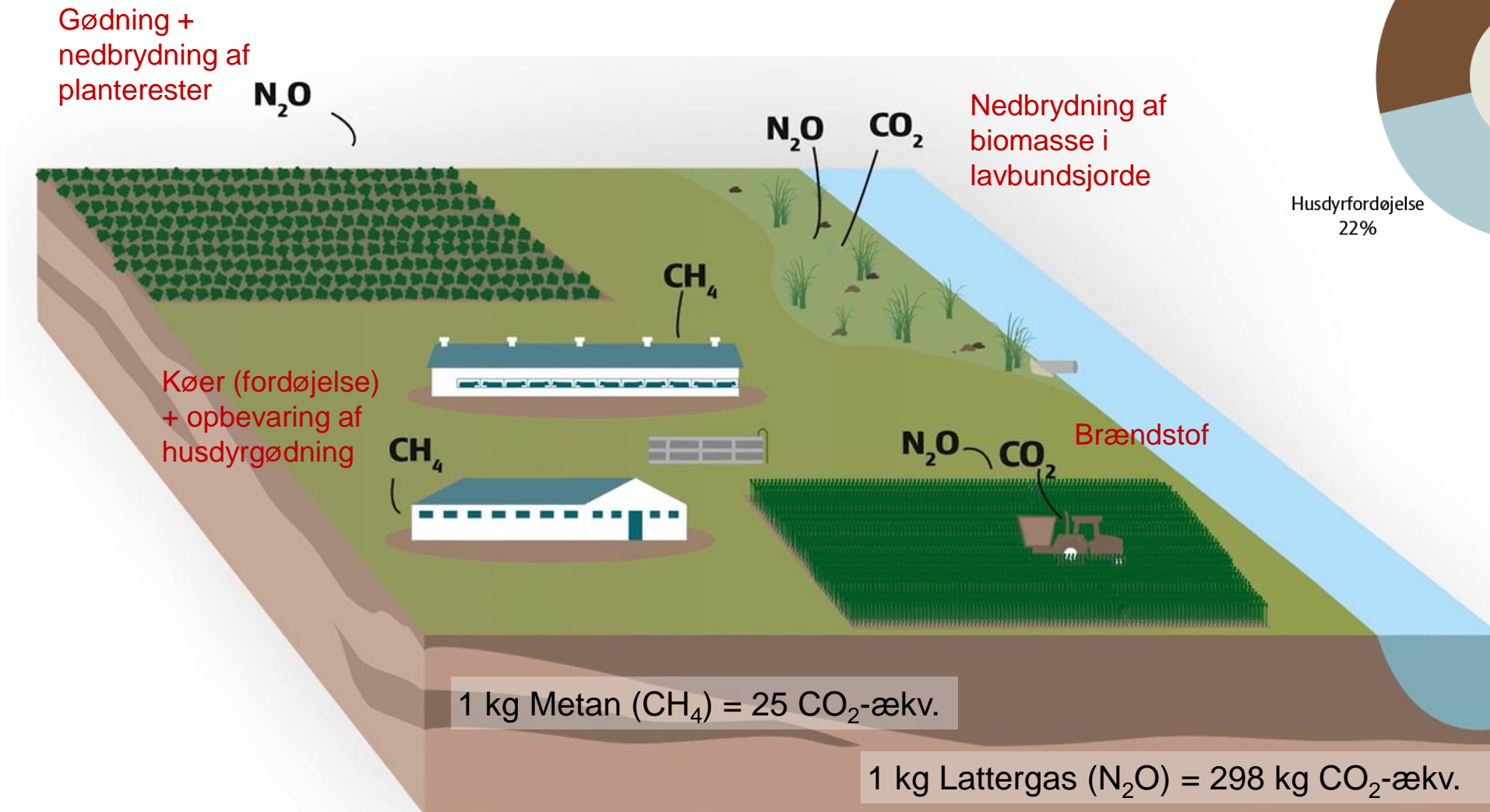

Mio. ton CO ₂ -ækv./år	Landbrug
Landbrug officielt	11,0
LULUCF (dyrkede arealer)	5,2
Energi (brændstof og el)	1,2
I alt	17,5

Kilde: Denmark's National Inventory Report 2020

LULUCF: Land Use, Land-Use Change and Forestry

Hvor kommer landbrugets udledninger fra?

Klimatiltag i landbruget

SEGES' rolle:

- Formidle nyeste viden til rådgivere og landmænd om klimatiltag
- Medvirke i projekter og forsøg

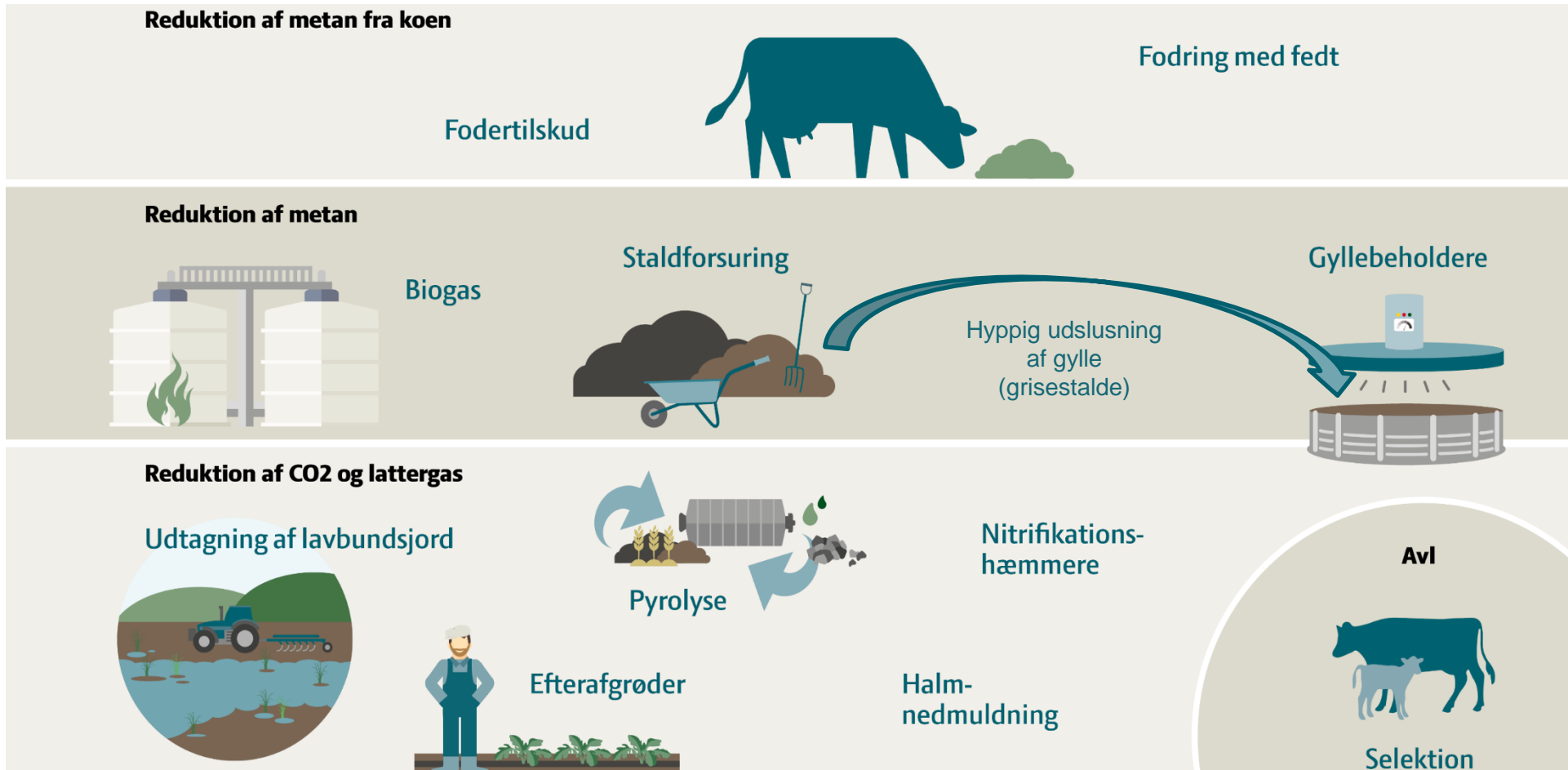
Klima og landbrug

[Klima og Planter - hvad er op, og hvad er ned?](#)

[Klimakatalog 2021.pdf \(landbrugsinfo.dk\)](#)

[Seges.dk](#)
[Klima 2050 | Landbrug og Klima | SEGES Innovation](#)

Klimaregnskab for bedriften

Klimaaftryk med energi, import og eksport	Standard / overført ton CO ₂ e	Bedriftsaftryk ton CO ₂ e	Fremtidsscenarioer ton CO ₂ e (ændringer)	
Samlet udledning for bedriften	5.156,1	5.156,1	4.877,7	(-278,5)
Mark	564	564	467	(-96,9)
Handelsgødning mark	65	65	40	(-25,1)
Husdyrgødning mark	197	197	125	(-71,8)
Organogene jorde	135	135	135	-
Kalkning	19	19	19	-
Nitratudvaskning	48	48	48	-
Afgrøderester	101	101	101	-
Mark, kulstofbalance ⓘ	-114	-114	-114	-
Afgrøder med kulstofopbygning	-85	-85	-85	-
Afgrøder med kulstof nedbrydning	87	87	87	-
Kulstofopbygning organisk gødning	-116	-116	-116	-
Svin	1.031	1.031	1.011	(-20,3)

- Automatisk hentning fra gødningsregnskabet (kolonne Standard/overført)
- Landmandens egne tilpasninger - fx fejl, erstatning af standardtal, staldteknologi osv. (kolonne Bedriftsaftryk)
- Effektberegninger af potentielle virkemidler (kolonne Fremtidsscenarioer)

3.000-5.000
LANDMÆND SKAL
PÅ UDDANNELSE

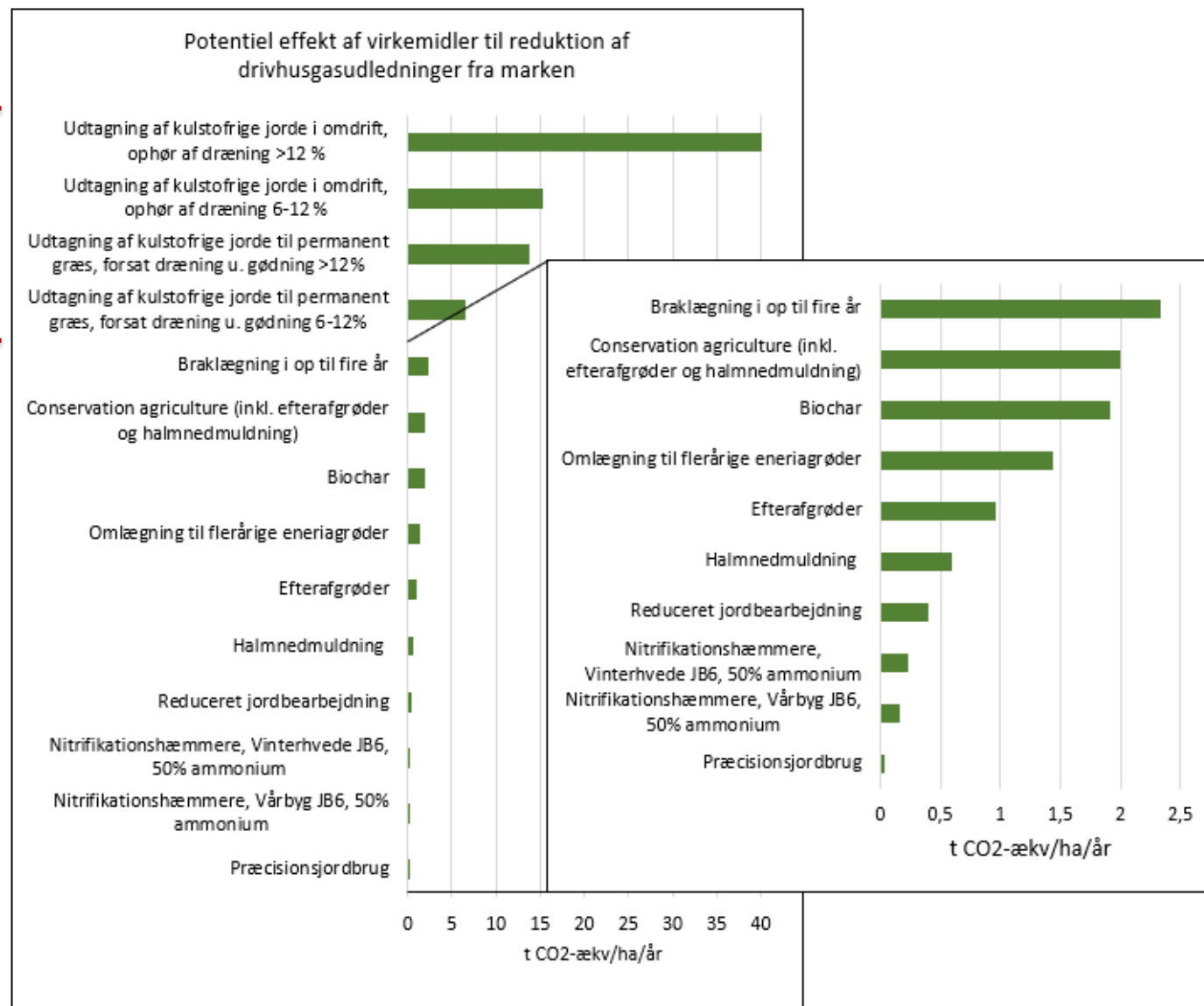
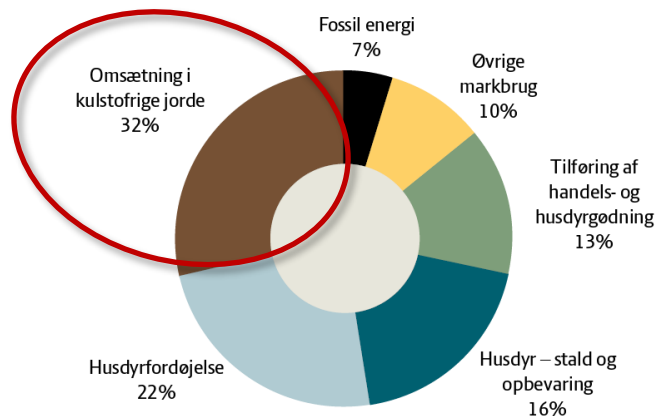
SPONSORED BY

**Forenet
Kredit**

Nykredit

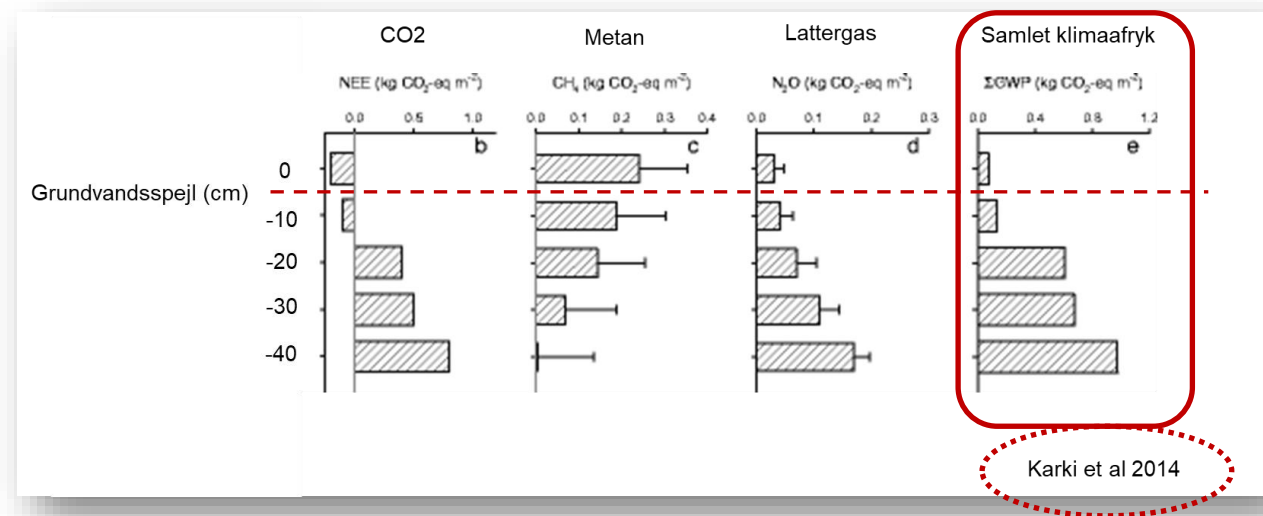
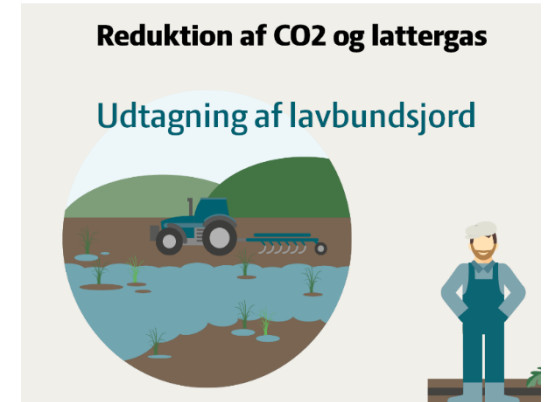
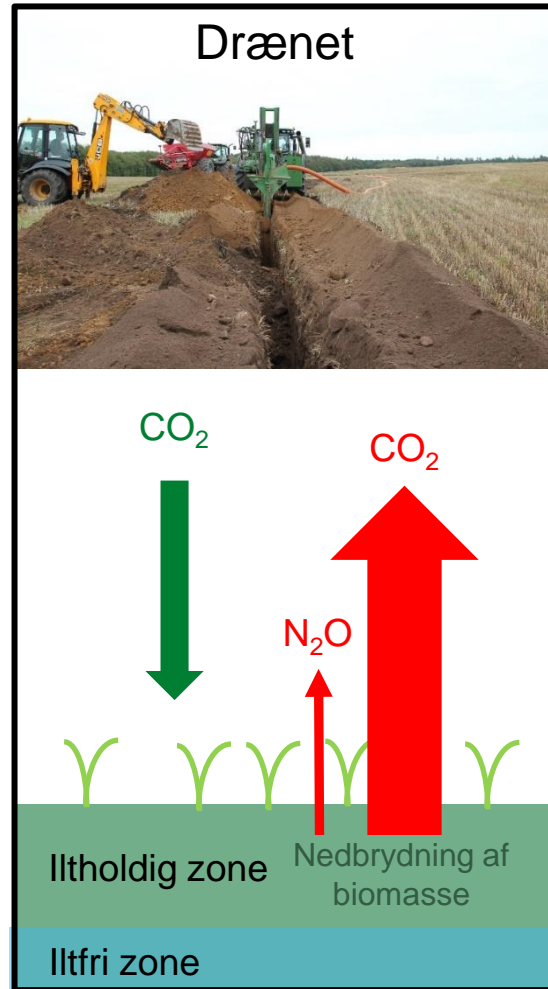
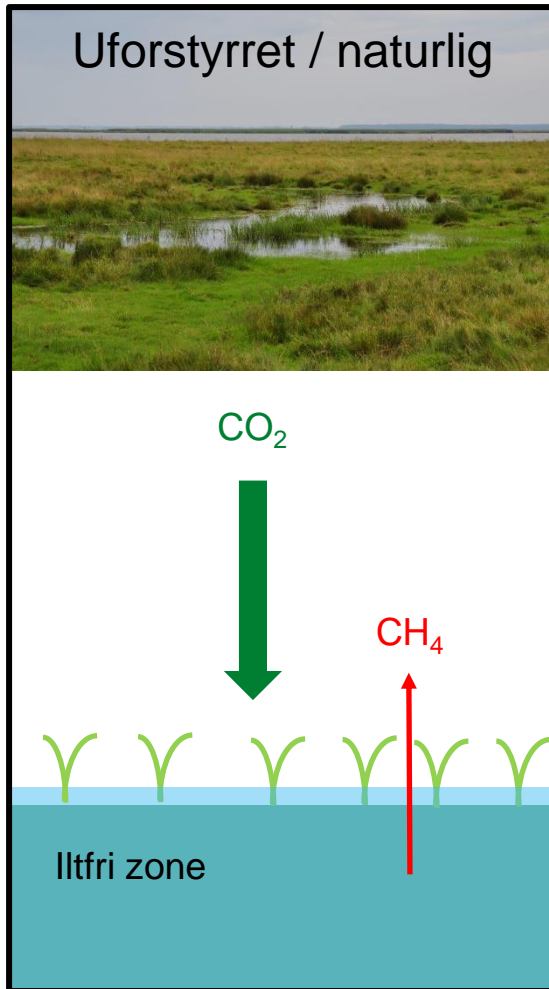
SEGES
INNOVATION

Virkemidler i marken

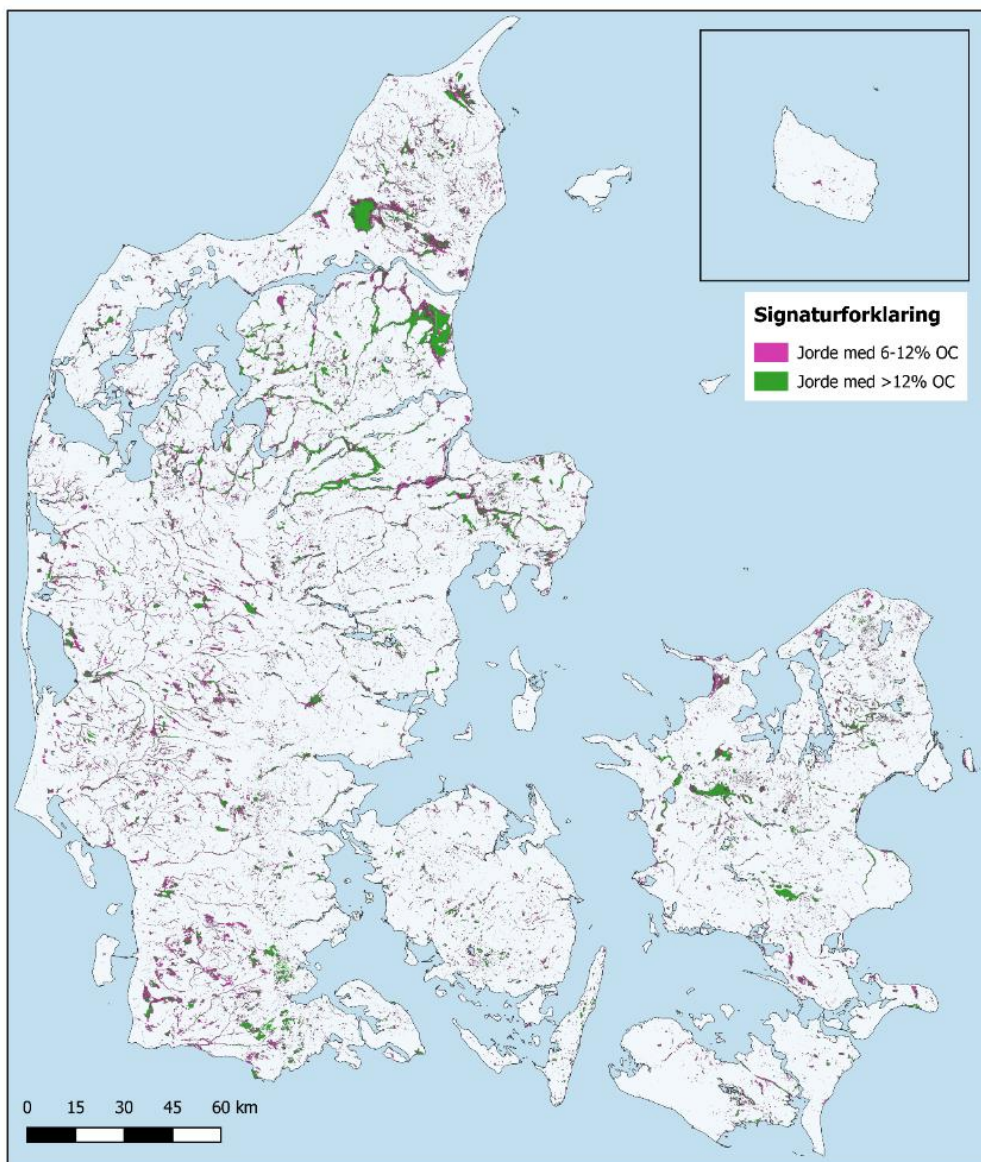

Udtagning af lavbundsjord

Klimaeffekt: Reduktion af udledning i tons CO ₂ -ækv/ha/år	Omdrift >12 % OC	Omdrift 6-12 % OC	Permanent græs <12 % OC	Permanent græs 6-12 % OC
Udtag m. ophør af dræning og gødskning	40,2	15,2	27,7	9,9
Udtag til permanent græs m. fortsat dræning (ophør af gødskning)	13,7	6,6	-	-

Udtagning af lavbundslande

Arealer i ha

6-12 %

>12 %

I alt

Kulstofrige jorde inden for landbrugsarealet i 2018

97.743

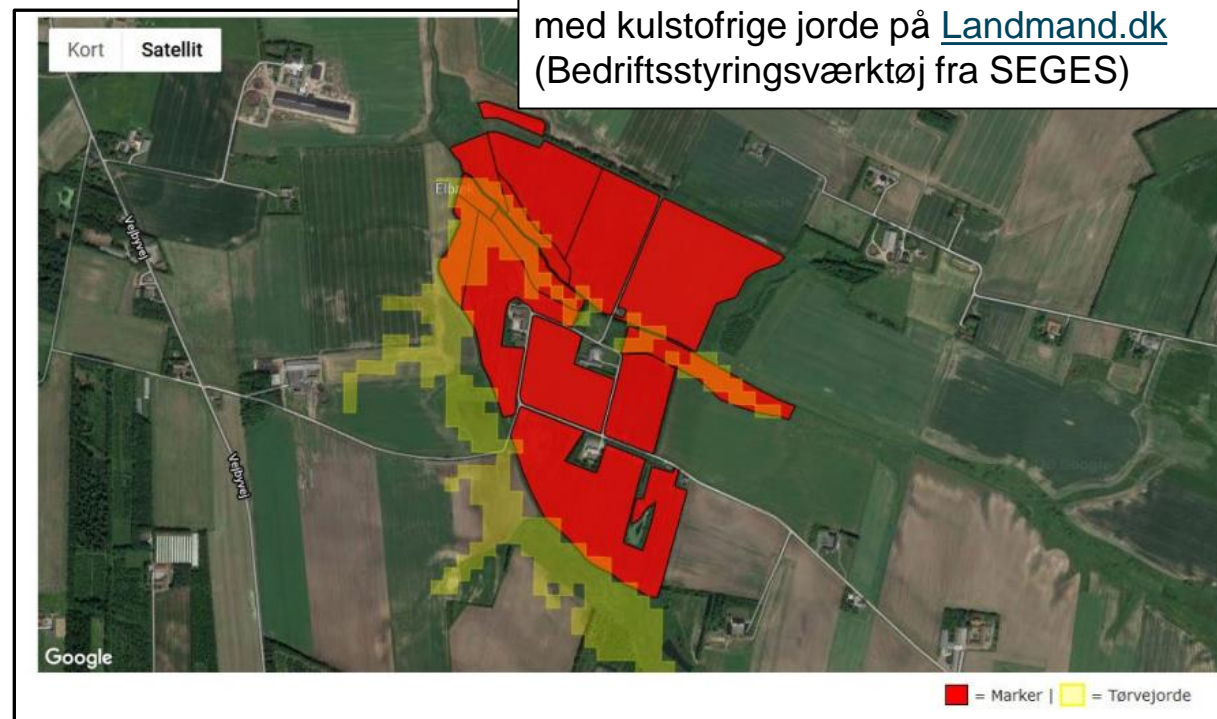
73.264

171.007

(Greve, Pedersen, & Greve, 2019)

(I alt 2,6 mio ha landbrugsjord)

Landmænd kan finde ud af om de har arealer med kulstofrige jorde på Landmand.dk (Bedriftsstyringsværktøj fra SEGES)

LandbrugsInfo

Tilskudsordninger og info:
[Klima-Lavbundsprojekter](#)

SEGES
INNOVATION

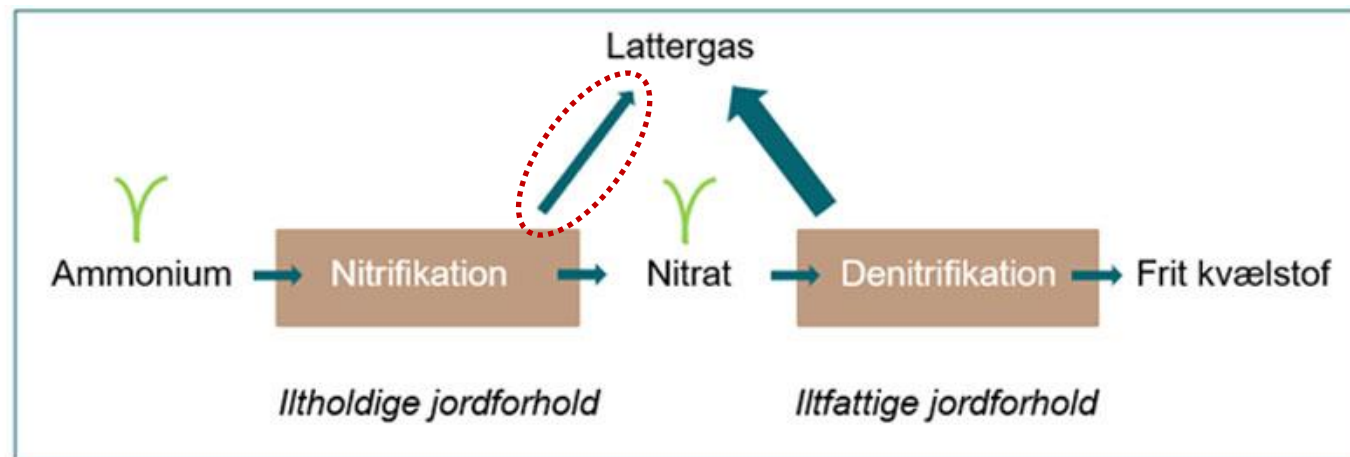
Lattergas – emission fra mikrobielle processer i marken

Nitrifikation + Denitrifikation ved gødningstildeling og nedbrydning af planterester

Projekter:

- Udvikling af klimatiltag til reduktion af lattergasudledninger fra marken
- Udvikling af differentierede nationale emissionsfaktorer, så udledningerne kan beregnes korrekt i diverse regnskaber
- Bl.a. to tre-årige projekter fra PAF på ~6 mio kr/år
  - Klimaeffektive gødningsstrategier: handelsgødning, græs og efterafgrøder
  - KlimaGylle: Husdyrgødning

Når der ikke er tilstrækkeligt ilt tilstede til en effektiv omdannelse

Lattergasmålinger i marken

Markforsøg:

Nedmuldningsstrategi af efterafgrøder

Gødningstype (handels- og husdyrgødning; afgasset husdyrgødning; forsuring af husdyrgødning)

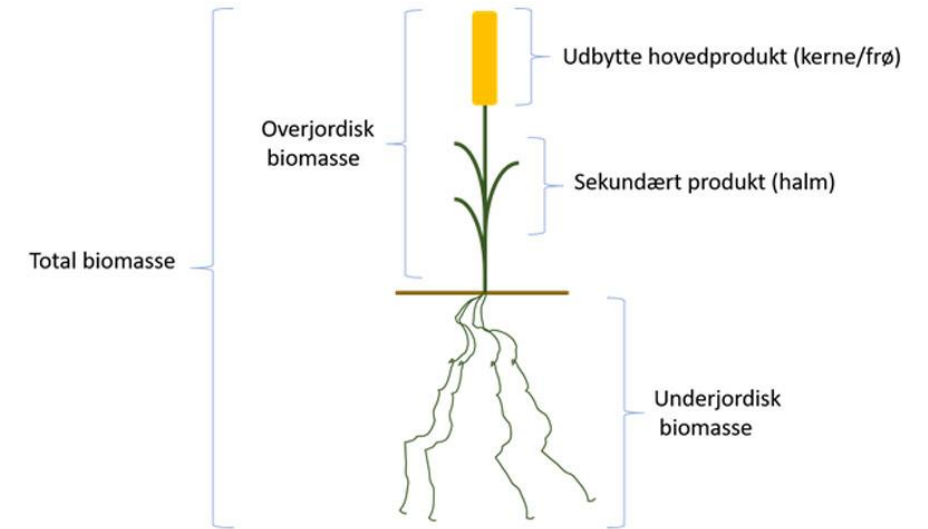
Tildelingsstrategi (nedfældning; slæbeslanger; brug af slæbesko m.v.)

Brug af nitrifikationshæmmer

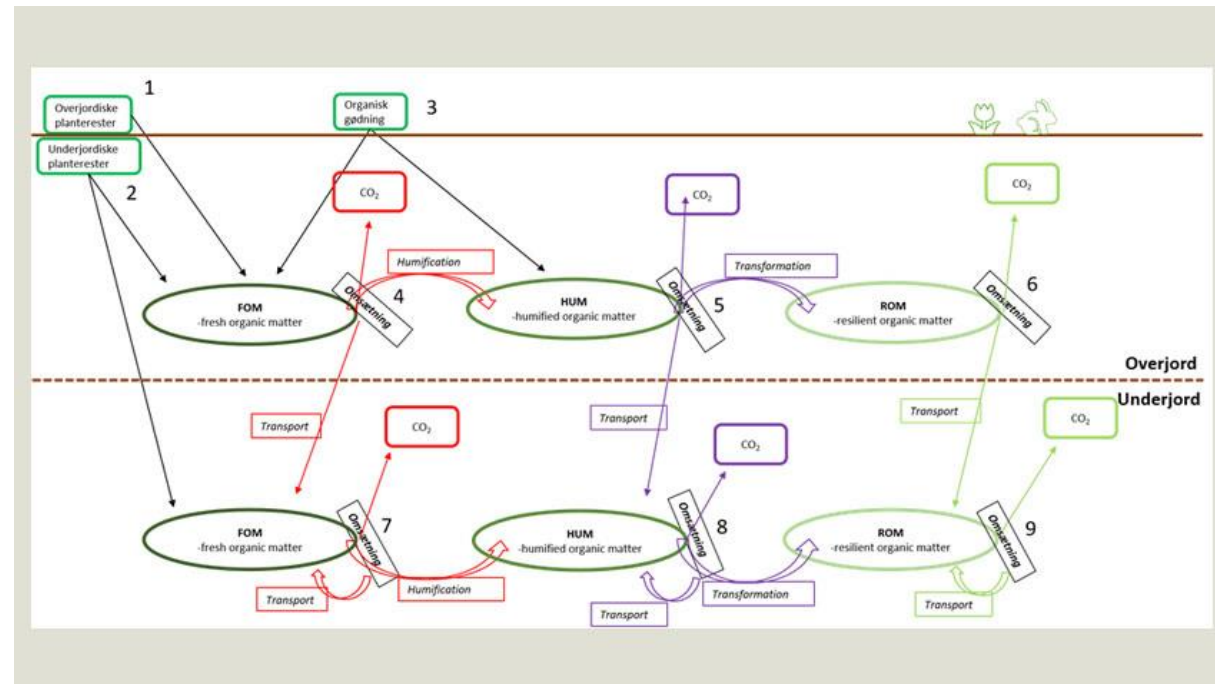

Kulstoflagring

- **C-tool** (lavet af Aarhus Universitet)
  - Modellering af kulstoflagring i jord
  - SEGES: Markforsøg m.v. – parametrisering og verifikation af modellen

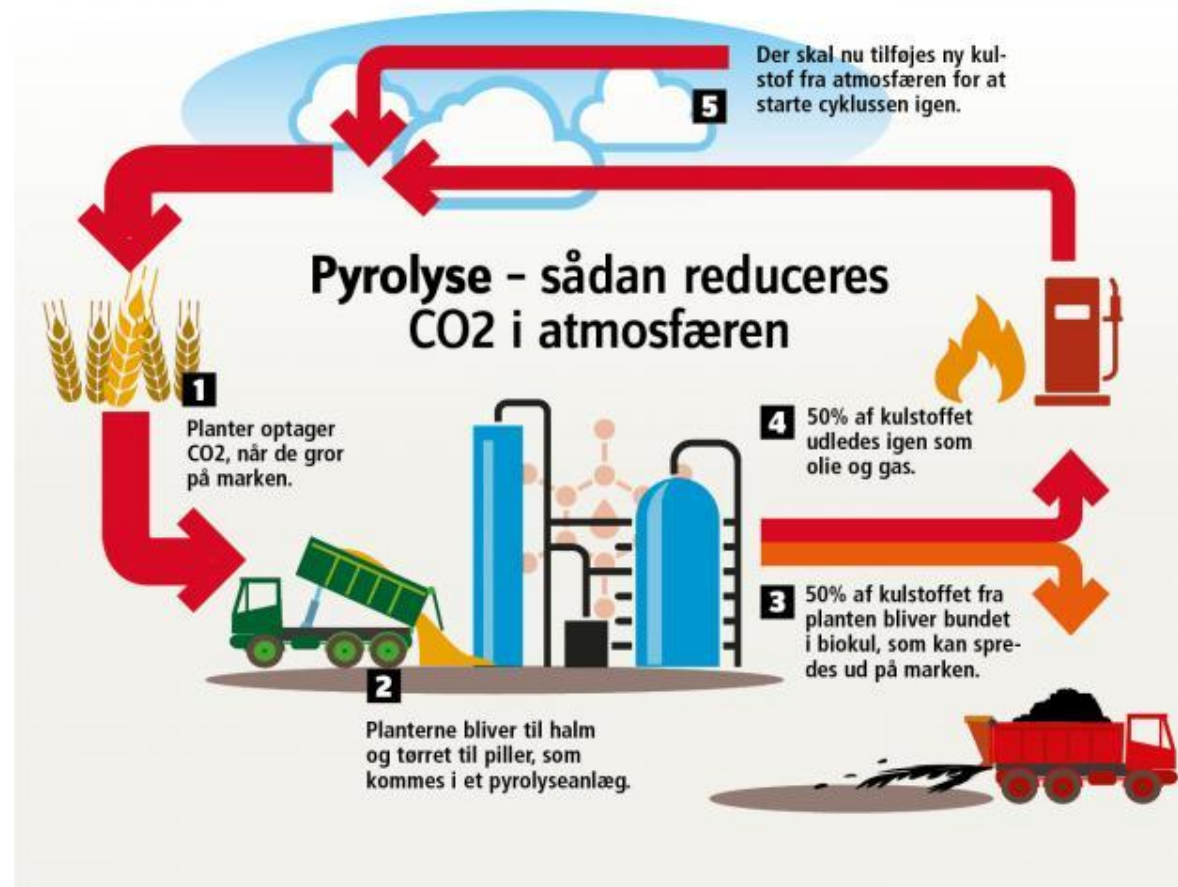
- Fra udbytte til kulstoflagring
- Efterafgrøder

[Viden om kulstofbalancemodellen C-TOOL \(landbrugsinfo.dk\)](http://landbrugsinfo.dk)
[C-TOOL_Documentation.pdf \(au.dk\)](http://au.dk)

Biochar / biokul

- Markforsøg med forskellige typer af biokul (halm vs. slam)
- Gasmålinger
- Udbytte
- Rodudvikling m.v.

[Sådan kan landbruget gå fra at være CO2-udleder til CO2-opsamler | LandbrugsAvisen](#)

Mere information....

Seges.dk

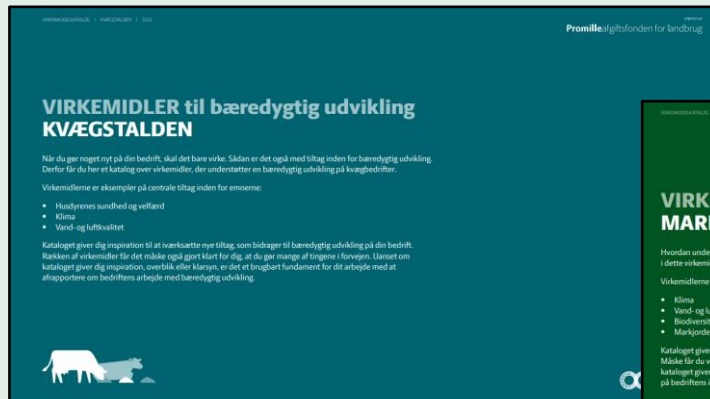
[Klima 2050](#) | [Landbrug og Klima](#)
[| SEGES Innovation](#)

Temaside på LandbrugsInfo: [Klima og landbrug](#)

Bæredygtighed (klima, miljø, biodiversitet m.m.)

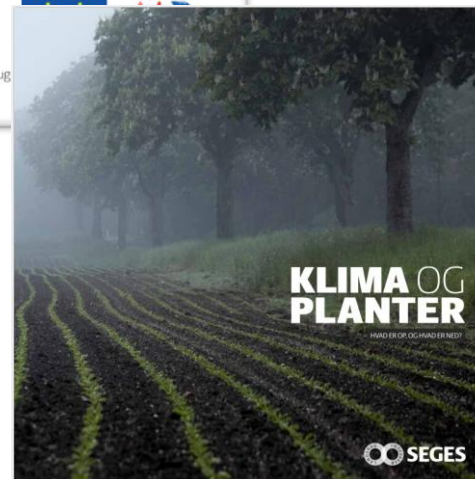
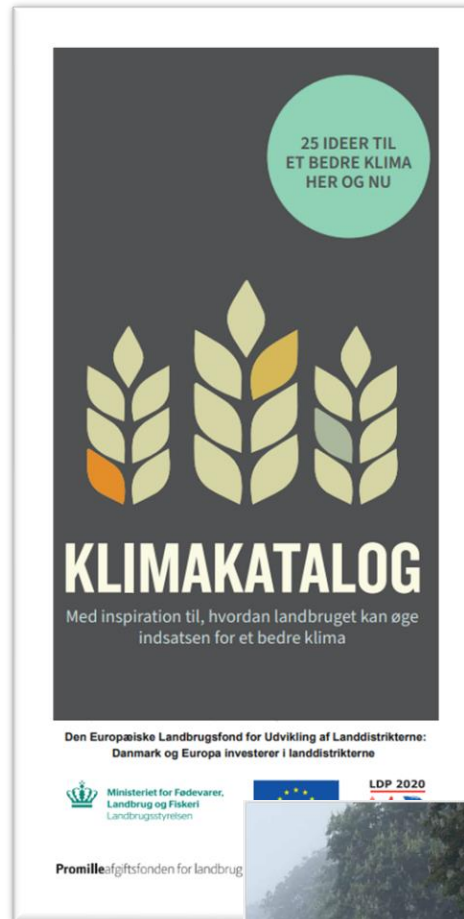

[esg_virkemiddelkatalog_kvagstalden](#)

[esg_virkemiddelkatalog_marken](#)

[klimakatalog_2021.pdf \(landbrugsinfo.dk\)](#)

[Klima og Planter - hvad er op- og hvad er ned?](#)

SEGES
INNOVATION

[Klima-neutral 2050 \(lf.dk\)](#)

